

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY XIV - SEGONA EPOCA

SEPTEMBRE - OCTUBRE DE 1932 :: N.º 79

SUMARI:

TEXT: D'Excursionisme. — Ribera de Sotllo i encontorns, per *S.* — Memòria del curs 1931-32, per *A. Fabra Bofill*. — On hivernegen els ocells emigrants? — Crònica. — Fulla d'Excursions oficials.

GRAVATS: Lema: «La nostra muntanya», L'Agulla, clixé *J. Pineda*. — «Paisatges de prop de casa», clixé *M. Astals*. — «Explicant un conte», clixé *Ll. Torrella*. — «Visual», clixé *G. Carreras*. — «Bon àpat», clixé *J. Llenas*. — «Núria», clixé *F. Aliqué*.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: SANT ANTONI, 64

«La Eléctrica Tarrasense» - Nou, 17 - Bateria, Làmpares i materials per a cotxes

Fàbrica de Corretges i Guarnicioneria en general

Especialitat en la d'Automòbils

Casa Castella Español

Casa fundada l'any 1790

Corretges de Goma i Lona

ESGLÈSIA, DEL 20 AL 24 - TELEFON, 2151

Joieria - Bisuteria - Optica

VDA. DE J. BALADA

Suc. de PERE CULELL

Font-vella, 19 - Palla, 2

ESTORES, PERSIANES, HULES

ALFOMBRES, PLUMEROS

A. ROVIRA

CASA SIMON

Font-vella, 14 - Terrassa

Sabateria

EGARA

Rambla d'Egara, 213

Calçats de Novetat

Especialitat amb els d'excursió

Nou model triple cosit

Agustí Devant

Sastre

Fontvella

M. ABAD RIBERA

Pues i Lligos per a Teixits :: Extens assortit en Pues de Lloguer
Filferros de totes classes :: Enreixats metàl·lics :: Laminació
en fred de cercols per a embalatges i altres indústries

CARRETERA ULLASTRELL, 29

TELÉFON, 2105

MAGATZEMS DE MOBLES

de tots estils i preus

ENTRADA LLIURE

MOBLES
DE LUXE
Y TAPIS
SERIA:

FUSTE
RIANJA
BRICAB
SERRAR

3, SANT PAU, 3

Pressupostos gratis sens compromís

Nuvis, no deixeu de visitar-me si vos agrada l'estalvi.

CASA LLUGANY

SKIS estrangers i del país
des de 35 pessetes a 130 pessetes.

FIXACIONS

de diferents models.

BASTONS

per a SKI de totes classes i preus
Articles per a tots els ESPORTS

CARRER DE ST. PERE, 39

Construcció de CLAUS

de totes classes i

ARTICLES de FERRETERIA

RAMON MORRAL

Especialitat amb tota classe de
Tatxes per calçats d'excursió.

CREU, 77 - Telèf. 2287 - TERRASSA

Encarregueu els vostres impresos de qualitat a

JOAN MORRAL

IMPRESSOR

Nord, 22

TERRASSA

Telef., 1424

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY XIV

Segona època

SETEMBRE - OCTUBRE 1932

NÚM. 79

D'EXCURSIONISME

L'EXCURSIONISME porta en son bagatge tot el menester per a millorar tant el cos com l'esperit de l'ésser humà.

És lògic, que entre els adeptes a l'excursionisme, n'hi hagin de més predisposats a beneficiar-se'n, tota vegada que les condicions de cada ú són diverses, com també les maneres de conrear-lo.

Els més ben situats espiritualment, els que s'han familiaritzat amb les coses grans i belles, emprant afanyosos el vehicle escudriador de l'estudi, els que amb el cap alt i mirada serena han esguardat infantívolament el tros de món que atalaia una altitud considerable i han adquirit vivament una lleugera noció de conjunt i una clara visió de la condició humana, tenen un sentit elevat i carinyós de l'excursionisme.

La fortitud que engendra la pràctica ben orientada de l'excursionisme allunya les misèries humanes i posa en descobert els defectes propis. L'ordre, la puresa i la majestat de la Natura, els descobreix més que no pas els homes.

Assolint una de les llunyanes primeres files del ver excursionisme, hom es considera humil i poqueta cosa, alhora que esplèndidament dotat per gaudir les meravelles de la Creació.

Aquestes preuades qualitats, el situen admirablement per a multiplicar i enriquir els seus coneixements, robustint-los i fortificant-los espiritualment.

Ribera de Sotllo i encontorns

(*Ressenya d'una acampada*)

(ACABAMENT)

Dia 21 de juliol. Bon dia! a reveure! Ens despedim dels hostalers-amics i dematí, molt dematí empenem la ruta pel mateix camí d'ahir. Arribem al campament on descarreguem el preciós *falo* i tot reposant esmorzem; després tots plegats ens dirigim cap al port de Boet (2150 ms.) i a la Pica Roja de la Soucarenne. Es una fàcil ascensió a un incomparable mirador sobre tota la vall Ferrera i especialment vers els a ts cims de Sotllo, Monteixo, de l'estany Fourcat i els que environen l'alta comarca de Bañau. El massiu de la Pica Roja es presenta estímbat pel cantó de l'Ariège i les seves parets cauen damunt de l'estany de la Soucarenne. La davallada la fem seguint un llarg contrafort d'ample esquena pel cantó de la vall Farrera; davant del pla de Boet deixem la carena i baixem sobtadament fins el mateix campament.

Horari: Aro 4'15, pla de Boet 7'15-8'15, port de Boet 9'45-10'—, pica Roja (2904 ms.) 11'20-12'30, pla de Boet 14'30. Total: 7 hores 50 minuts.

Dia 22 de juliol. Descans; temps nuvolós. Ens dediquem a pescar i assolim tan bell resultat que pesquem un peix com un home o millor dit un home com un peix (de mullat!). Roba a estendre, rialles i per fi de festa un arròs extraordinari. Demà ens cal marxar.

Dia 23 de juliol. Plou lleugerament i a intervals. Pleguem tendes, deixem trastos que ja no ens faran servei i sota l'amenaça d'inflades i negres boires, muntem lleugers vers l'alta coma de Bañau. Seguim la part esquerra de la Ribera fins dessota mateix de l'estany gran de Bañau, on passem a la vessant oposada; vorejem l'estany i alternant les congestes amb tarterars anem guanyant alçada. Plou més fort; el troç darrer de la pujada al collet o port de Bañau el formen roques i pedruscall movable i l'aigua que va caient fa més penosa la pujada. Assolim l'alt de la carena que separa Andorra del Pallars i vist el mal temps regnant desistim del nostre propòsit de pujar al cim més alt d'Andorra, l'alt de Comapedrosa (alt 2946 ms.) tot i tenir-lo a poc més de mitja hora de pujada. A les vessants Andorranes la boira hi és més atapeïda.

Aquell magnífic estany de Comapedrosa que 5 anys enrera ens me-

ravellava per la transparència de ses aigües, prop de les quals acampàvem delitosament, ara no el coneixem. Sols resta lliure de la neu i gel una part ben esquifida; tota la reconada és abundantment proveïda de neu. Davallem fins a unes roques més enllà de l'estany on ens arreçarem per fer beguda. Entretant la tempesta es va engroixint i oïm espetegar els trons encara un xic llunyans.

Ara davallem ràpidament, els llamps zigzaguegen per tots indrets, la pluja és cada vegada més espessa. Arribem al planell de la pleta de Comapedrosa. ¡Atenció al corrioll, aquest no segueix el curs del riu; guanyem un petit carenar a la dreta i davallem per dins del bosc fins al fons de la ribera prop de la bifurcació d'aquesta amb la que davalla del port de les Bareites. Ens cal travessar les dues corrents i això no és cosa fàcil; per fi reeixim tot aprofitant uns grossos troncs caiguts, i sempre sota una pluja diluviana arribem a Arensal, el primer poblet andorrà per aquest indret. A l'entorn de la llar de cal Moixó ens refem i eixuguem. Si bé tots portàvem impermeables, cap havia pogut evitar una bona remullada.

—Ja m'ho sé jo el perquè hi van així per la muntanya —ens deia el gran de cal Moixó—; em donareu pas entenent que sou vingut perquè sí. Prou m'ho sé jo el perquè! I mentre abocava tota la malícia a aquestes paraules, els seus ulls petits i ensorrats miraven atentment els nostres voluminosos sacs.

Ara ja no plou; avall doncs. I per l'ample caminal davallem fins a la Massana i d'aquí Andorra la Vella: la petita capital de la petita república muntanyenca. A intervals, la pluja romancera, encara ens torna a obsequiar. ¡Cal que t'hi afanyis! Ara rai que ja hi som! Resseguim els carrerons del vell poblet i aprofitem el temps que ens resta per anar a visitar la interessant casa de la Vall. A darrera hora cau una pedregada imponent. És el darrer espectacle de l'excursió.

Horari: Pla del Boet, 4'30; estany de Bàcau, 7; coll (2763 m) 8; estany de Comapedrosa, 8'30; Arinsal. 11-13; La Massana, 14'30; Andorra la Vella, 16. Total: 9 hores 30 minuts.

Dia 24 de juliol. Retorn a casa, d'una part de la colla per la via: La Seu, Calaf. El darrer acte interessant col·lectiu fou un suculent dinar a cal Tatet de Pons. A la Seu ens han deixat els companys Llenas i Prat: encara es veuen en cor de resseguir la Serra del Cadí. Fins a un altre!

S.

Memòria del curs 1931-32

VOLGUTS Consocis:

Heus ací que, com cada anyada, en arribar a aquest temps pre-tardoral, durant el qual la naturalesa es va vestint de color d'ocre i els dies s'escursen sensiblement alhora que la temperatura va devenint molt més suau, remonent de nou les nostres activitats, us hem convocat per tal de que tots, conjuntament, poguem repassar la tasca que la nostra estimada entitat ha portat a terme, durant aquest any, amb el fi de dignificar i propagar l'ideal excursionista. A la vegada, és el nostre més ferm desig, aconseguir que, esperonats amb aquest repàs o balanç, cadascú de nosaltres es decideixi a aportar el seu ajut i cooperació a les tasques futures, per tal d'aconseguir que les activitats del proper exercici siguin millorades i àdhuc augmentades.

En rememorar la tasca efectuada durant aquest any, hem trobat la realització de magnífiques manifestacions de puixança, les quals, per l'èxit que assoliren, estem convençuts que meresqueren l'unànimе aprovació de tots, alhora que col·locaren el Centre al lloc que, per la importància de la ciutat, li pertoca.

I ara, sense cap més preàmbul, complimentant, amb més bona voluntat que traça, un dels deures inherents al càrrec que la Junta General de l'any passat va confiar-me, vaig a donar-vos compte dels actes de més relleu efectuats durant el curs que fineix avui.

SOCIS. — El nombre de socis que actualment constitueixen el Centre és com segueix:

Numeraris 279.

Honoraris 5.

Cal remarcar l'augment, encara que petit, de 5 socis, aconseguit durant aquest curs. Quatre de les baixes descomptades, però, ho són temporalment, amb motiu de complir el servei militar.

BUTLLETÍ. — *Arxiu*, que constitueix l'ànima del Centre, ha aparegut normalment del núm. 73, setembre-octubre de 1931, al núm. 78, juliol-agost de 1932, en tots els quals s'hi han publicat articles escollidíssims, alhora que una vintena de gravats, entre els sis números.

—*Arxiu* és tramès a una seixantena d'entitats excursionistes i culturals, amb les quals verifiquem l'intercanvi.

—Bon nombre d'exemplars d'*Arxiu*, han estat cedits a la «Biblioteca-Museu Soler i Palet», de la nostra ciutat, els quals foren sol·licitats pel patronat d'aquesta, amb el fi de completar la col·lecció del nostre portaveu, existent en la mentada institució.

BIBLIOTECA. — Durant aquest exercici, la nostra Biblioteca ha estat considerablement augmentada amb notables volums i mapes, molts dels quals han estat cedits per cultes socis, als que, en aquesta oportunitat, els palesem, de nou, l'agraïment; d'altres han estat adquirits amb el fons obtingut amb motiu de la subscripció pro-guides i mapes la qual va ascendir a 174'90 pessetes; finalment, altres obres foren comprades amb el fons de l'entitat.

—Els títols dels volums, fascicles i mapes ingressats enguany, s'han anat publicant a *Arxiu* en l'apartat corresponent a la Biblioteca. El nombre és el següent: Volums, 45; Fascicles, 24; Mapes, 22. Actualment figuren a la Biblioteca 756 volums.

—Cal remarcar, així mateix, la classificació i ordenació de tots els butlletins i revistes existents, les quals han estat arxivades en cobertes que férem confeccionar exprofessament.

—Finalment, degut a la nova organització que donarem al servei de prestació de llibres, ens serà possible exposar-vos unes dades que considerem força interessants. Des del primer de novembre de l'any passat, data en què començà aquella nova organització, fins el 31 d'agost darrer, han estat prestats 155 volums, els quals es classifiquen com segueix: Guides i llibres de muntanya, 85; Novel·les, 29; Llibres de viatges, 22; Poesies, 6; Revistes, 5; Filosofia, 4; i Història, 4.

MUSEU. — Han passat a la vitrina corresponent, quatre bells exemplars de cargols fòssils trobats a Merli (Aragó), els quals foren gentilmente cedits per la senyoreta Montserrat Castanyé.

—També el vocal d'Arqueologia, Història i Art, entregà per al nostre Museu, una magnífica destal prehistòrica neolítica de sílex negre, trobada a Viliella.

—Així mateix, el senyor Datzira Vidal féu donació d'una escollida col·lecció de fòssils.

CONFERENCIES.—Ha estat verament remarcable, el nombre de conferències donades aquest curs en el nostre Centre. Tots recordareu la normalitat amb què s'anà descabdellant el programa cultural que a principis de curs us oferírem, així com l'èxit esclatant que obtingué cada conferència.

—La sessió inaugural d'aquest XXII curs, que tingué lloc el dia 13 de novembre, amb assistència d'una representació de l'Excm. Ajuntament, constituí una vetllada certament magnífica, puix que la nostra sala d'actes presentava l'aspecte de les grans solemnitats. Ultra el parlament d'obertura de curs que pronuncià el nostre President senyor Altisen, l'eminent geògraf i il·lustrat professor senyor Pau Vila, president del Centre Excursionista de Catalunya, dissertà sobre *Sant Llorenç dels Piteus, vila industrial de muntanya*, la qual conferència fou il·lustrada amb escollits diapositius.

—Seguí a la sessió inaugural, la conferència, il·lustrada amb projeccions, *Records del meu viatge a Rússia*, a càrrec del culte escriptor senyor Blasi Vallespinosa.

—El nostre novel·lista i benvolgut consoci, senyor Joan Duch, va delectar-nos amb *Impressions d'un viatge a Suïssa*.

—El reputat artista fotògraf, N'Adolf Zerkowitz, ens contà coses meravelloses sobre *Sumatra, la perla de l'Oceà Indic*. Projectà una gran quantitat de vistes notabilíssimes.

—N'Albert Oliveres i Folch, sensitiu alpinista, va dissertar sobre *Una ascensió hivernenca, amb esquís, al Perdiguero*, projectant escollits diapositius.

—El nostre volgut ex-president, senyor A. Boada i Lladó, va llegir-nos la traducció feta per ell, de *El secret de la salut, de l'èxit i de la felicitat*, de M. V. Pauchet, que va plaure moltíssim.

—El zelós missioner i entusiasta excursionista, Mn. Jaume Oliveres, Pvre., donà dues conferències interessantíssimes, que acompanyà amb bells diapositius, els temes de les quals foren *Recorrent la Vall d'Ordessa* i *Una excursió a l'entorn del Mont-Perdut*.

—En Carles Mas i Gibert, professor de la nostra Escola Industrial, donà una interessant conferència, de caire científic, sobre *L'aire i l'aigua, elements de l'excursionista*.

—Finalment, el nostre soci d'honor, senyor Joan Santamaria, il·lustrat advocat i reputat novel·lista, clogué aquest cicle de conferències amb la lectura dels principals capítols del seu llibre, encara inèdit, *Visions de Mallorca*, que il·lustrà amb projeccions.

Cal esmentar que la premsa de la ciutat i *Arxiu*, parlaren més extensament d'aquestes conferències, a les que hi assistí un nombros i selecte auditori que premià amb entusiasmes aplaudiments la tasca meritòria dels senyors conferenciant. En aquesta oportunitat, palesem de nou el nostre agraïment envers ells, per haver-se dignat honorar el nostre Centre, ocupant la seva tribuna.

HISTORIA. — Per la importància que té el coneixement de la pròpia història i per la relació que hi ha entre aquesta i l'excursionisme, a més d'escaure's enguany l'inici del ressorgiment de la nostra Pàtria, creguérem que seria plaent als socis del Centre, la celebració, en el nostre estatge, d'un curset d'història de Catalunya. A aquest fi, doncs, pocs dies després d'haver-se acabat el cicle de conferències anotat anteriorment, va començar-se el *Curset d'Història Nacional de Catalunya*, que constituí, com tots sabeu, la manifestació cultural de més puixança d'aquest curs.

Antoni Rovira i Virgili, l'historiador màxim de la nostra terra, fou el professor que aconseguí fer-nos conèixer, en cinc magnífiques dissertacions, tots els embats i grandeses de la nostra història.

El dia 11 de març, com el 13 de novembre, la nostra sala d'actes presentà un aspecte solemni amb motiu de la inauguració del Curset, al que hi assistiren cent cinquanta dos matriculats. En representació de l'Excm. Ajuntament, el qual hi fou invitat oficialment, hi assistí el nostre volgut consoci, el conseller senyor Josep Girona.

Les cinc lliçons del Curset es descabdellaren com segueix: Dia 11 de març: *Formació ètnica (Fins el segle VIII)*. Dia 17 de març: *Formació nacional (Segles IX a XIII)*. Dia 25 de març: *Expansió (Segle XIV)*. Dia 1 d'abril: *Decadència (Segles XV a XVIII)*. Dia 8 d'abril: *Renaixença (Segles XIX a XX)*.

De totes aquestes peroracions del senyor Rovira i Virgili, va parlar-

en la premsa local, especialment «El Dia», el qual publicava un llarg extracte de cada conferència.

Acollint nos a aquesta avinentesa, palesem, de nou, al senyor Rovira i Virgili, la nostra més afectuosa gratitud i reconeixença.

ARQUEOLOGIA. — Per varis membres del Centre va ésser descoberta, en la casa de can Fatjó, una magnífica base àtica de columna romana, en molt bon estat de conservació.

L'existència d'aquesta base, junt amb el cap escultòric de Dionissos, trobat anteriorment en el mateix terme de can Fatjó, fan creure d'haver existit una vila romana en aquell lloc.

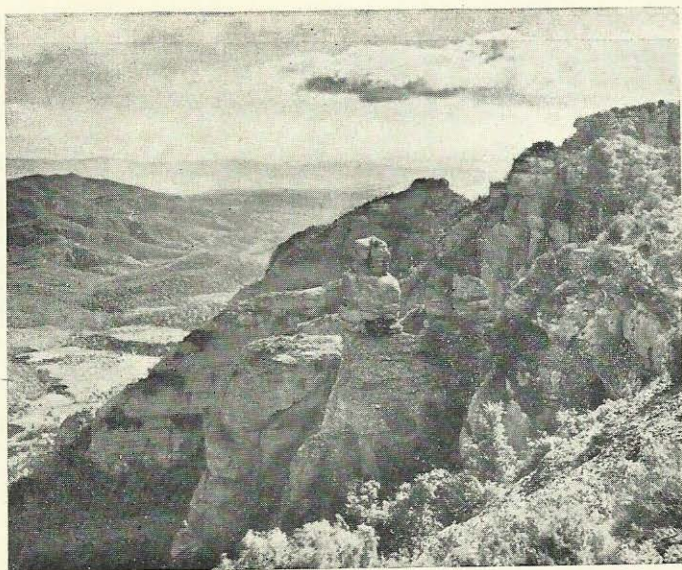
EXCURSIONS. — Durant aquest curs s'han realitzat 119 excursions, amb un total de 948 concurrents, sense comptar-hi els que assistiren a la XII Diada de Germanor, els quals ja esmentarem en altre lloc. Vegeu, a continuació, el següent detall de les sortides: 32 al Pireneu (2 a Font-Romeu i Mont-Lluís; 1 a Font-Romeu i estanys del Carlit; 2 a Mont-Lluís i Les Bulloses; 1 al Cercle de Ciscar; 4 a Núria; 1 a la regió d'Estats; 1 al Puigmal; 6 a La Molina; 1 a Nou Creus i Ull de Ter; 1 a la Serra de Busa i El Lord; 1 al Pedraforca; 1 a la Serra d'en Cija; 1 d'intent d'ascensió als Encantats, a l'hivern; 1 a Mèrens, Enbeis i Ax-les Thermes; 1 a Viliella; 1 al Montarto, Biciberri, Colomés, Ratera i St. Maurici; 1 al Pic Espadas (Posets); 1 al Pic d'Infern, Balaïtous, G. Fache i Vignemale; 1 al Mont-Perdut, Vignemale i Balaïtous; 1 a St. Maurici, XVII Campament Col·lectiu; 1 a la Serra de Cadí; 1 al Vignemale i G. Fache).

6 al Montserrat; 2 al Montseny; 2 a Mallorca; 3 a la Serra de Collcerola; 1 al Farell; 1 a Sant Jaume de Vallhonesta; 1 d'escalada de les agulles de Lurdes de la Nou; 1 a les Coves del Carme; 1 a Olot; 1 a Sant Miquel del Fai; 12 a la costa (3 a Santa Cristina, 1 a Lloret, 2 a Garraf, 3 a Castelldefels, 1 a S'Agaró, 1 a Tamariu, 1 a St. Feliu).

35 a diversos indrets de la muntanya de St. Llorenç (La Mola, Montcau, Obits, Sta. Agnès, Simanya, Euflàvia, etc., etc.); 18 pels nostres encontorns (Coli Cardús, Girabau, Gallifa, Ubach, Mura, etc.).

3 Visites col·lectives: 1 al Club Femení i d'Esports i al Club de Natació, de Barcelona; 1 al Gabinet La Mentora Alsina; 1 al Museu-Biblioteca Balaguer de Vilanova i Geltrú.

III SALÓ LOCAL DE FOTOGRAFIA

Fot. J. Pineda

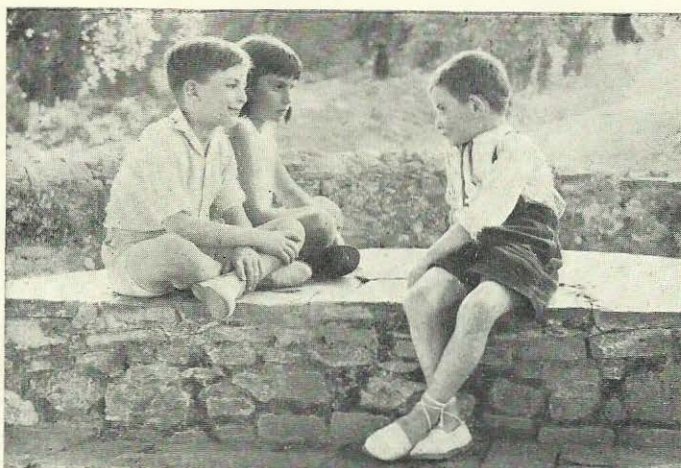
Lema: «La nostra muntanya». L'Agulla. (Medalla d'Or)

Fot. M. Astals

«Paisatge de prop de casa». (Medalla de Vermeil)

III SALÓ LOCAL DE FOTOGRAFIA

Fot. Ll. Torrella

«Explicant un conte». (Medalla d'Argent)

Fot. G. Carreras

«Visual». (Medalla de Bronze)

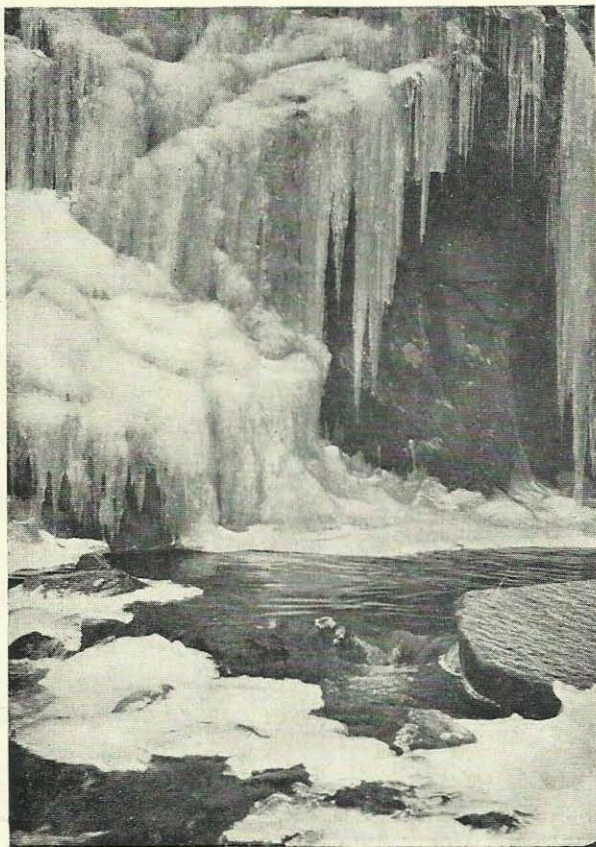
III SALÓ LOCAL DE FOTOGRAFIA

Fot. J. Llenas

«Bon àpat», (Medalla de Bronze)

III SALÓ LOCAL DE FOTOGRAFIA

Fot. F. Alique

«Núria». (Medalla de Bronze)

Finalment, remarcarem que 14 de les anteriors excursions han estat fetes a base de campament, amb un total de 63 tendes. Els Campaments Col·lectius d'enguany, han estat dos: el XVI a La Mata, amb 22 tendes i 60 campadors, i el XVII a l'estany de St. Maurici, amb 13 tendes i 24 concurrents.

DIADA DE GERMANOR. — Aquesta festa que anyalment celebra el nostre Centre, va tenir lloc el dia 26 de Juny en els bells indrets de La Mata. Enguany, havent atès el prec que ens adreçà la benemèrita Escola Choral, celebràrem conjuntament amb aquesta entitat orfeònica, la XII Diada de Germanor, la qual assolí una brillantor inesperada puix que hom calculà que hi assistiren més de mil persones. Hi col·laborà, també, l'Esbart Dansaire del Centre Social.

El dia 2 d'agost va celebrar-se, a la nostra sala d'actes, una selecta vetllada de repartiment de premis dels diferents concursos celebrats en aquesta Diada.

CONCURSOS DE FOTOGRAFIA. — Organitzats per la Secció de Fotografia, d'acord amb el Consell Directiu, durant aquest curs s'han celebrat el II i III *Saló local de Fotografia*, els quals s'obriren el dia 2 d'octubre i el 3 de juliol respectivament. Motivà la celebració dels dos concursos dintre el mateix exercici, el fet de què, darrerament, la Secció organitzadora acordà celebrar-los anyalment per la Festa Major.

—Al II *Saló* hi foren trameses 20 col·leccions, amb un total de 80 proves. El Jurat qualificador estava format pels senyors Francesc Pi de la Serra, Joan Duch, Joan Rusca i Miquel Astals, secretari. El veredict del Jurat fou el següent:

Medalla d'or . . .	al senyor Alfons Ribas
Medalla de vermeil .	al senyor Josep Roig
Medalla d'argent . .	al senyor Antoni Miralda
Medalla de bronze .	al senyor Josep Llenes
Medalla de bronze .	al senyor Joan Pineda
Medalla de bronze .	al senyor Ramon Piriyol.

—Per al III *Saló* es reberen 18 plecs amb un total de 99 fotografies. Formaren el Jurat els senyors Tomàs Viver, Daniel Blanxart, Josep Girón i Jaume Altisen, secretari.

Els premis d'aquest tercer certamen foren atorgats als senyors Joan Pineda, Miquel Astals, Lluís Torrella, Josep Llenes, Gabriel Carreres i Francesc Aligué.

Les proves d'aquests dos concursos, varen ésser armoniosament penjades en el nostre característic saló d'actes, el qual es veié concorregudíssim durant els dies que restaren obertes ambdues exposicions. La premsa local i alguns diaris de Barcelona, parlaren encomiàsticament d'aquestes dues manifestacions d'art fotogràfic.

EXPOSICIÓ. — Altament profitosa resultà, per als esquiadors de la nostra ciutat, l'*Exposició de Material d'Esports d'Hivern* que, organitzada per la Secció d'E. de N. i d'A. M., d'acord amb el Consell Directiu, va celebrar-se al nostre Casal durant els dies 24 de Novembre fins el 2 de desembre.

Hi prengueren part 13 cases expositores locals i 5 de Barcelona, entre les quals aportaren innumerable i variadíssim material per als esports de neu.

REGLAMENT. — La necessitat de tenir un Reglament adequat a la vida i actuació actual del Centre, motivà que, per la Comissió nomenada a l'efecte, es procedís a la redacció d'un nou Reglament, el qual fou aprovat, després de les esmenes acordades, en la reunió general extraordinària que celebràrem el dia 4 de març.

Tramès, després, al Govern Civil, ens fou aprovat per l'autoritat governativa el dia 16 del mateix mes i, a mitjans d'abril, fou, ja, repartit als senyors socis.

COMITÈ CATALÀ DE REFUGIS. — El nostre Centre fou nomenat membre del Consell Directiu d'aquest Comitè, tota vegada que, segons el seu Reglament, a la nostra entitat li correspongué per dret propi, degut al nombre d'associats.

Per acord de la Directiva, s'atorgà la representació del Centre al senyor Ignasi Escuder.

SUBSCRIPCIÓ. — El Centre cooperà a la subscripció que les entitats de Catalunya obriren a benefici dels pares del dissortat excursionista Fèlix Font i Taqués. Es recaptaren setanta pessetes.

CONDOL. — Amb motiu de la mort del gran patrici i inspirat poeta Mn. Jaume Collell, el Centre va trametre un sentit telefonema de condol a la «Gazeta de Vich».

PEL NOSTRE ESTATUT. — Més de cinc centes foren les targes que es facilitaren al Centre, de les que edità «Palestra», amb motiu de la sol·licitud de l'aprovació íntegra del nostre Estatut, el dia de Sant Jordi.

GUIA DE SANT LLORENÇ. — Durant aquest curs s'han realitzat i redactat diversos itineraris que mancaven i s'han recollit magnífiques fotografies d'il·lustració.

Esmentem, amb goig, que ja s'han establert negociacions amb una casa editora de la capital, de la qual tenim, ja, un pressupost i un model del llibre. El Sr. President, us parlarà amb més extensió d'aquest assumpte.

SECCIÓ DE FOTOGRAFIA. — Tal com hem esmentat en altre lloc, aquesta Secció ha organitzat el II i III *Saló local de Fotografia*.

Ha fet construir un magnífic i luxós àlbum, per tal de guardar-hi curosament les fotografies del seu valuós arxiu.

També ha organitzat excursions i selectes vetllades de projeccions i de cinema amateur.

Actualment componen aquesta Secció 28 socis.

SECCIÓ D'ATLETISME. — Són de tots prou conegudes les activitats que descabdella aquesta Secció. D'aquelles, sobressurten les participacions a diversos festivals i campionats celebrats a l'Estadi i al camp del Júpiter, de Barcelona, així com en altres de Sabadell i de la nostra ciutat.

Darrerament, la Federació seleccionà varis dels nostres atletes per als Campionats d'Espanya en els quals posaren ben alt el nom del Centre.

El nombre d'adherits a aquesta Secció és de 40.

SECCIÓ D'ESPORTS DE NEU I D'ALTA MUNTANYA. — Ultra l'organització de nombrosíssimes excursions d'alta muntanya i de campament, aquesta Secció ha efectuat l'*Exposició de Material d'Esports*

d'Hivern, que ja hem esmentat; el *Curset d'esquís*, a càrrec del senyor Fritz Meyer, al qual hi assistiren 24 inscrits; diverses sessions de cinema d'aficionat dedicades a la muntanya i als esports de neu; l'organització, junt amb el C. E. del Vallès, de Sabadell, del Campionat d'esquís del Vallès, el qual no arribà a celebrar-se per falta de neu; ha adquirit una altra magnífica tenda, una corda de 40 metres i varis atuells de cuina; finalment esmentarem l'organització del *XVII Campament Col·lectiu*, el qual va instal·lar-se, durant vuit dies, a l'estany de Sant Maurici, i al que hi concorregueren 24 campadors.

La nostra entitat, que fou una de les que inicià el *camping* muntanyenc a Catalunya (1922, campament al Canigó — *Arxiu* núm. 34) i actualment n'ocupa un dels primers llocs, pot estar, doncs, orgullosa d'aquesta activa Secció, a la qual deu tots aquests mèrits.

El nombre actual de socis és de 62.

Aquesta és, succintament ressenyada, la tasca que el nostre Centre ha realitzat durant aquest curs. Altres actes de menys importància podria recordar-vos, però no vull cansar més la vostra atenció; amb el que deixo apuntat, crec que n'hi ha prou per dir sincerament que l'anyada ha estat bona. Amb tot, vosaltres sou els qui, definitivament, ho haveu de dir.

Ara, per acabar, sols vull pregar-vos que per tal d'anar obtenint l'ascens continuat del Centre, procureu donar-li tot el vostre entusiasme, segurs de què no el malversareu. Cal tenir en compte que la puixança de la nostra estimada entitat, no depèn d'un o varis membres de la Directiva, ni de tota aquesta plegada, sinó que la seva vida, està en raó directa amb la vida i actuació de cada associat. Per això és del tot necessari que tothom procuri aportar llurs iniciatives i orientacions, a la vegada que nous associats, per tal d'aconseguir que la posició que assoleixi el nostre Centre sigui cada dia més enlairada i pugui servir d'espill a la majoria d'entitats excursionistes de la nostra terra.

He dit.

A. FABRA I BOPILL
Secretari

On hivernegen els ocells emigrants?

MOLTS dels ocells que fa poc sentiem cantar, sembla que hagin emmudit. És, senzillament, que han fugit cap a altres latituds, com si diguéssim que han acabat les vacances d'estiu.

A la primavera els països europeus veuen arribar multituds alades que s'hi estableixen durant el bon temps i devoren mosquits i insectes a milions. Els petits nascuts aquí, s'han fet grans i ja han après de volar.

Però ja s'apropa la tardor, preludi de les fredors. Aleshores el poble dels ocells sent una certa inquietud i ha de marxar cap al sud, cap als països més càlids, on el sol encara els protegirà. És el temps de l'emigració.

Els ocells no marxen tots alhora. L'emigració comença molt abans que nosaltres ens en donem compte. Els cucuts són els primers a fer-se fonedissos, però en el mes de setembre el moviment viatger és quan és més fort. Les famílies viatgen isoladament i molt sovint de nit. És per això que no els veiem passar.

Saber on van és un enigma que els savis han trigat molt a poder esbrinar. Un danès, l'any 1890, va tenir la pensada de col·locar una petita anella metàl·lica, molt lleugera, a la pota d'un gran nombre d'ocells, i aquest procediment és avui molt emprat.

Aquesta anella porta gravades diverses indicacions, particularment l'indret i la data en què ha estat col·locada. En diferents països es posen trampes que capturen els ocells de pas, sense fer-los cap mal.

Una enquesta ha demostrat que unes cigonyes que a Dinamarca els fou posada l'anella, havien anat a passar l'hivern al peu del Kilimandjaro, a l'Àfrica Tropical, i alguna va arribar al Cap de Bona Esperança...

A Anglaterra solament, s'han posat, des de l'any 1909, més de 30.000 anelles a ocells de 100 espècies diferents. D'aquests 30.000 cantaires se n'han trobat poc més d'un miler. Alguns s'havien quedat a Anglaterra, altres es trobaren a Portugal, a Espanya, a França i a l'Àfrica.

La mal erenga és l'ocell que fa recorreguts més llargs: Surt dels voltants de la badia de Hudson, baixa per Florida, passa pel Brasil i hiverna a l'Argentina. Després torna a pujar per Bolívia, el Perú, l'Equador, Mèxic i torna a fer el niu a les terres àrtiques: més de 26 mil quilòmetres!

N'hi ha que corren molt: el falziot, sembla que fa mes de 90 quilòmetres en 5 minuts; l'oreneta el segueix en velocitat, puix que fa de 180 a 200 quilòmetres per hora. Després ve per ordre el falcó... Els coloms missatgers fan uns 120 quilòmetres per hora.

Els ocells viatgers no volen a prop de terra. D'ençà que l'home utilitza l'avió s'ha descobert que volen molt per sobre l'abast de la visió humana, com si diguéssim per sobre de mil metres. S'han trobat còndors a més de 7.000 metres d'altura a la serralada dels Andes i la manca d'aire que faria sofrir als homes es veia que no els molestava gens.

No ha pogut saber-se mai com ho fan els ocells per a orientar-se. Se suposa que obeeixen a causes del clima o a corrents magnètics o electriccs... Per a orientar-se deuen tenir un sentit especial que ens és inconegut. És inexplicable que puguin reconèixer i retrobar el camí en les més furioses tempestes i també que els joves, aquells que viatgen per primera vegada, arribin a lloc. Alguna vegada es dóna, però, el cas, d'algun ocell que s'ha perdut.

Crònica

JUNTA GENERAL ORDINÀRIA. — El dia 23 de setembre va celebrar-se la reglamentària Junta General ordinària de socis, en la qual, després d'aprovar-se la Memòria i l'Estat de Comptes del curs 1931-32, va procedir-se a l'elecció dels socis que havien d'ocupar els càrrecs que engany quedaven vacants. Heus ací el resultat de l'elecció:

President	Marian M. Galí i Guix
Vice-secretari.	Antoni Cirera i Pons
Bibliotecari	Joan Ballber i Pi
Vocal d'Arqueologia, Història i Art .	Joan Duch i Agulló
Vocal d'«ARXIU».	Rosend Grané i Cívil
Tresorer	Jacint Badiella i Gibert

Aquest darrer càrrec fou elegit per dimissió del senyor M. Armengol.

Els senyors esmentats anteriorment, formen el Consell Directiu del Centre, juntament amb els que hi resten de l'exercici anterior, més els presidents de les Seccions:

Vice-president	Joan Torredemer i Canela
Secretari	Agustí Fabra i Bofill
Vocal de Ciències Naturals.	Dòmenech Palet i Barba
Vocal d'Excursions	Josep Tintorer i Homs
Vocal (S. Fotografia).	Antoni Miralda i Espinal
Vocal (S. d'E. de N. i A. M.)	Ramon Pinyol i Adrià
Vocal (S. Atletisme)	Miquel Boada i Carreras.

En aquesta mateixa reunió, s'acordà modificar el botó ensenya de l'Entitat, conservant-hi, però, les al·legories de l'actual. Es facultà a la Directiva perquè pugui convocar un concurs de dibuixos entre els artistes associats, alhora que nomenar el Jurat qualificador que tindrà de determinar el model més escaient.

SOCIS INGRESSATS DURANT L'EXERCICI 1931-32. — Angel Ricart i Vives, Juli Pauls, Salvador Cardellach i Planes, Jaume Puig i Briera, Ramon Solà, Antoni Valero i Aguilar, Francesc Julià i Paà, Josep Ramoneda i Casals, Joan Escuder i Gibert, Francesc Aurell i Petit, Casimir Solà, Francesc Font, Alfons Arnau, Joaquim Caba i Puig, Hulda Zysset, Antoni Aurell, Joan Bosch i Barata, Emili Armengol i Gall, Isidre Queralt, Tomàs Viver i Aymerich, Joan Vilà i Codina, Joan Segués i Donadeu, Xavier Arola, Antoni Ubach, Josep Ivars, Josep Girona i Boada, Josep Creus, Domènec Segués i Donadeu, Josep Datzira, Antoni Oliver i Munté, Marian Miró i Gibert, Josep Capella i Carreres, Josep Comes i Cases, Daniel Pujador i Mates, Tomàs Valldeperes Villuví, Francesc Roig i Forrellat, Pere Anglada i Domingo, Ramon Alay i Sanjoan, Ramon Querol i Cortada, Evarist Fornaguera i Gordi, Salvador Purull i Alavedra, Jacinte Boada i Carreres, Baltasar Plans i Duran, Miquel Cots i Torrella, Josep Cuartero i Cabré, Miquel Fargas i Vall, Francesc Vacarisas i Font i Ramon Puig i Planes.

SECCIÓ DE FOTOGRAFIA. — La Junta Directiva d'aquesta Secció, per al curs 1932-33, va quedar constituïda com segueix: President, Antoni Miralda; Secretari, Josep Llenes; Tresorer, Ramon Pinyol; Arxiver, Jaume Grierà; Vocal primer, Miquel Astals; Vocal segon, Joan Torredemer.

SECCIÓ D'ATLETISME. — Heus ací la nova Junta d'aquesta Secció, per aquest Exercici: President, Miquel Boada; Secretari, Antoni Quintana; Tresorer, Francesc Marcet; Vocals: Jacint Boada, Isidre Mestre, Pere Múrcia i Miquel Cots.

SECCIÓ D'ESPORTS DE NEU I D'ALTA MUNTANYA. — Amb un èxit força falaguer va celebrar-se, organitzat per aquesta Secció, el XVII Campament col·lectiu, el qual va instal·lar-se, del 14 al 21 d'agost, a l'estany de Sant Maurici. Fou constituït amb 13 tendes en les quals hi pernctaren els 24 campadors inscrits. S'ascendi als Encantats, Gran Peguera, Tuc de Colomés, Ratera, Subenulls, etc.

—El dia 16 de setembre va procedir-se a l'elecció dels càrrecs de Junta vacants, quedant formada com segueix: President, Ramon Pinyol; Secretari, Ignasi Escuder; Tresorer, Manuel Aurell; Vocals: Pere Puig, Josep Tintorer i Bartomeu Patchamé.

EXCURSIONS FETES. — Durant els mesos de juliol i agost s'han efectuat 23 excursions amb un total de 169 associats. Els llocs més importants dels visitats són els següents:

Mes de juliol: Montarto d'Aran, Biciberri nord, Colomés, Ratera i St. Maurici; Vilanova i Geltrú; St. Llorenç; Coll de Grua i St. Feliu.

Agost: Sant Feliu; Montserrat; Sant Llorenç; Sant Maurici, Encantats, Gran Peguera, Subenulls, Tuc i Cercle de Colomés i Ratera; Cavall Bernat de Montserrat; Saragossa, Piedrafita, Pic d'Infern, Grande Fache, Marcadau, Vignemale i Cauterets; Grande Fache i Vignemale; Serra de Cadí; S'Agaró; Mont-Perdut, Gavarnie, Vignemale, Balaïtous i Forqueta de Piedrafita.

FULLA D'EXCURSIONS OFICIALS

OCTUBRE, DIA 2

Al Turó Montcau

Vocal: A. Olivé

DIA 16

A l'Ubach, Torrota i Font del Truncó

Vocal: S. Purull

NOVEMBRE, DIA 13

Excursió a la Cadireta del Davi, baixant per la canal

Vocal: J. Navarro

SOCI!!

Tens companys?

Tens amics?

PROPOSA'LS PER ASSOCIAR-LOS A LA NOSTRA ENTITAT

Excursions i visites col·lectives

Alpinisme

Esports d'hivern

Camping

Atletisme

Conferències i Cursets

Exposicions

Biblioteca: Prestació de llibres i mapes

Servei gratuït d'ARXIV

Sessions de projeccions, etc.

**Hotel
VICTORIA**

CARTA - COBERTS - PENSIÓ
Preus especials per Excursionistes

TERRASSA - Sant Pere, 50

Ràdio - Pianos i Fonografs

Atwater-Kent : Clarión : Echo-
phone Kennedy - Kolster Inter-
nacional - Radiola (R. C. A.)
les millors marques americanes
i nacionals - *Vendes a terminis.*

CASA FARRAS - J. Jover, 18 (Gavatxons)

Academia Cots

Sucursal a Terrassa:

RAVAL de FERMÍ GALÁN, 7

CENTRE ESPECIALITZAT EN
L'ENSENYAMENT PRÁCTIC DE

Ortografia

Teneduria de Llibres
Català, etc.

IDIOMES

Anglès, Alemany i Francès

MATRICULEU-VOS tots els dies,
de 11 a 1 del matí i de 5 a 8 tarda.

Vda. de G. Llargués

BISUTERIA i OPTICA

Extens assortit en Rello-
teria de totes classes.

Arranjaments garantits
per Joies i Relotges

Font-vella, 18 TERRASSA

CALDERERIA

Josep Olivé

Bartomeu Amat, 93 - 95

i Transversal, 242-244-246

Telèfon, 2399

TERRASSA

Sol·liciteu pressupostos sense com-
promís, per projectes, montures de
Tintoreria i Calefacció, Bombes de
totes classes i quants treballs siguin
relacionats a la Caldereria

ASSEGURANCES

CAPELLA

VIDA
INCENDIS
ACCIDENTS
MARITIMS
ROBATORIS

etc., etc.

St. Leopold, 98

Telèfon, 1439

CEDECERIA I ARTICLES METAL·LICS

VISITIN LA NOVA CASA

Frederic Setó

PER ENREIXATS, GALLINERS
TANCATS I SOMMIERS

Topete, 63 - Terrassa

Tingui present que s'ha obert la
ESPARDENYERIA

* Sport *

Especialitat amb espadenyes per
a caçadors i tota classe d'esports.
Preus econòmics

Raval, 15 - TERRASSA

Fàbrica de Teules mecàniques

Segués, Donadeu i C.^a

Terres cuites per façanes i
jardins - Articles sanitaris

Despatx: Fontvella, 1 - Telèf. 2111

Casa Martorell

Perfumeria nacional i estrangera
Plateria
Bisuteria
Paraigües
Ombrel·les
Objectes propis per a regal

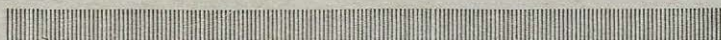
Font-vella, 59 - TERRASSA

Consocis:

EFFECTUEU LES VOSTRES
COMPRES EN LES CASES
ANUNCIADES EN EL
PRESENT «ARXIV»

CASA CUNI

◆◆◆ CONFITERIA ◆◆◆

RUTLLA, 52 : TERRASSA : TELEFON 1717

8 fotos insuperables obtindreu 8
sempre amb ROLL-FILM

“Superchrom Gevaert”

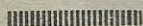

Sensibilitat elevadíssima!

Ortrocromatisme perfecte!

Gra finíssim!

Gran latitud d'exposició!

*Provi un roillo i no en gastarà
d'altre per la seva càmera.*

*Demaneu prospecte núm. 18 als
representants per ESPANYA:*

Industria Fotográfica Nacional, S. A. - Mallorca, 480 BARCELONA